

Sín - pôvodne Suen; *akkadské* lunárne božstvo (pozri *bohovia mesiaca*), mezopotámsky boh svetla a múdrosti, syn najvyššieho boha *Enlila*, otec *Šamaša* a bohyně plodnosti *Ištar*; cestoval po nebeskej klenbe na svojej nebeskej lodi; pozri *akkadskí bohovia*, *solárne božstvá*; *kudurru*

-v súvislosti s heslom *Alah v histórii*: Arabi zvykli vzývať *Alaha* počas veľkého nebezpečenstva; takto sa všemocný Alah stal postupne najvyšším kmeňovým božstvom; ďalšie mená, pod ktorými bol Alah označovaný sú babylonský a asýrsky *Ilu*, hebrejský *Elohim* a *Ilah* zo strednej Arábie; ďalším menom Alaha bol mýnojský *Wadd*; v jeho podobe mal Alah tri dcéry; podľa ďalšej verzie, ktorá pochádza z Hadramautu v južnej Arábii, bol Alah totožný s bohom mesiaca Sín; Alaha uctievali aj v starobyľom juhoarabskom meste *Sába*, kde vládla kráľovná zo Saby pod menom *Bilqis*

[http://it.wikipedia.org/wiki/Sin_\(divinit%C3%A0\)](http://it.wikipedia.org/wiki/Sin_(divinit%C3%A0))

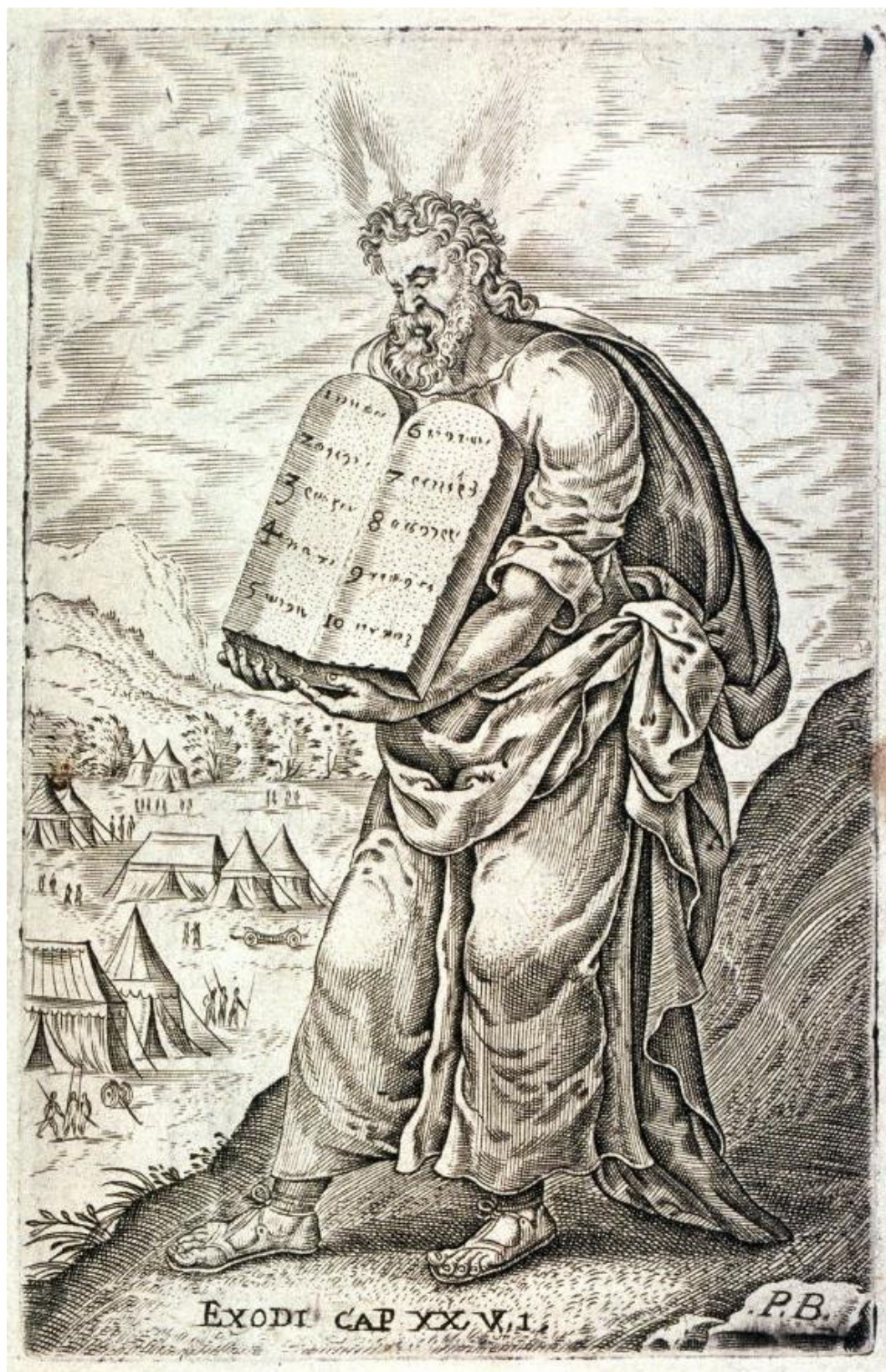
Sinaj (hora) - hebr. סיני; vrch, kde sa zjavil *Mojžišovi* Boh, aby mu oznámil svoj Zákon (pozri *Dekalog*) a obnovil zmluvu uzavretú s *Abrahámom*; tie prikázania boli napísané na dvoch kamenných doskách – prikázania voči Bohu a prikázania voči blíznym; Mojžišovi dal tieto prikázania dokonca dvakrát, keďže prvý exemplár Mojžiš sám rozbil – od hnevu, že kým on bol hore, Izraeliti čakajúci naňho pod vrchom si urobili *zlaté teľa* a tomu sa klaňali; na počesť sinajskej zmluvy slávil *Izraeliti* svoj sviatok *Týždňov/Pentekostes*; pozri *Oreb*; *Leviti*; *biblia*; *JHVH* (Jordan); *Jozue*

Jordan v súvislosti s heslom *JHVH*: podľa *Starého zákona* svoje meno povedal sám Boh *Mojžišovi* na hore *Sinaj* (Božia hora, zvaná aj *Choréb*) a kázal mu vyvieť *Izraelitov* z Egypta (pozri *egyptské zajatie*)

-meno Sinaj sa používa iba v *Tóre*, zatiaľ čo meno Horeb/Choréb používajú *deuteronomiá*; Sinaj a Choréb sú všeobecne považované odkazovať na rovnaké miesto, hoci niektorí ich považujú za rôzne miesta

<http://sk.wikipedia.org/wiki/Sinaj>

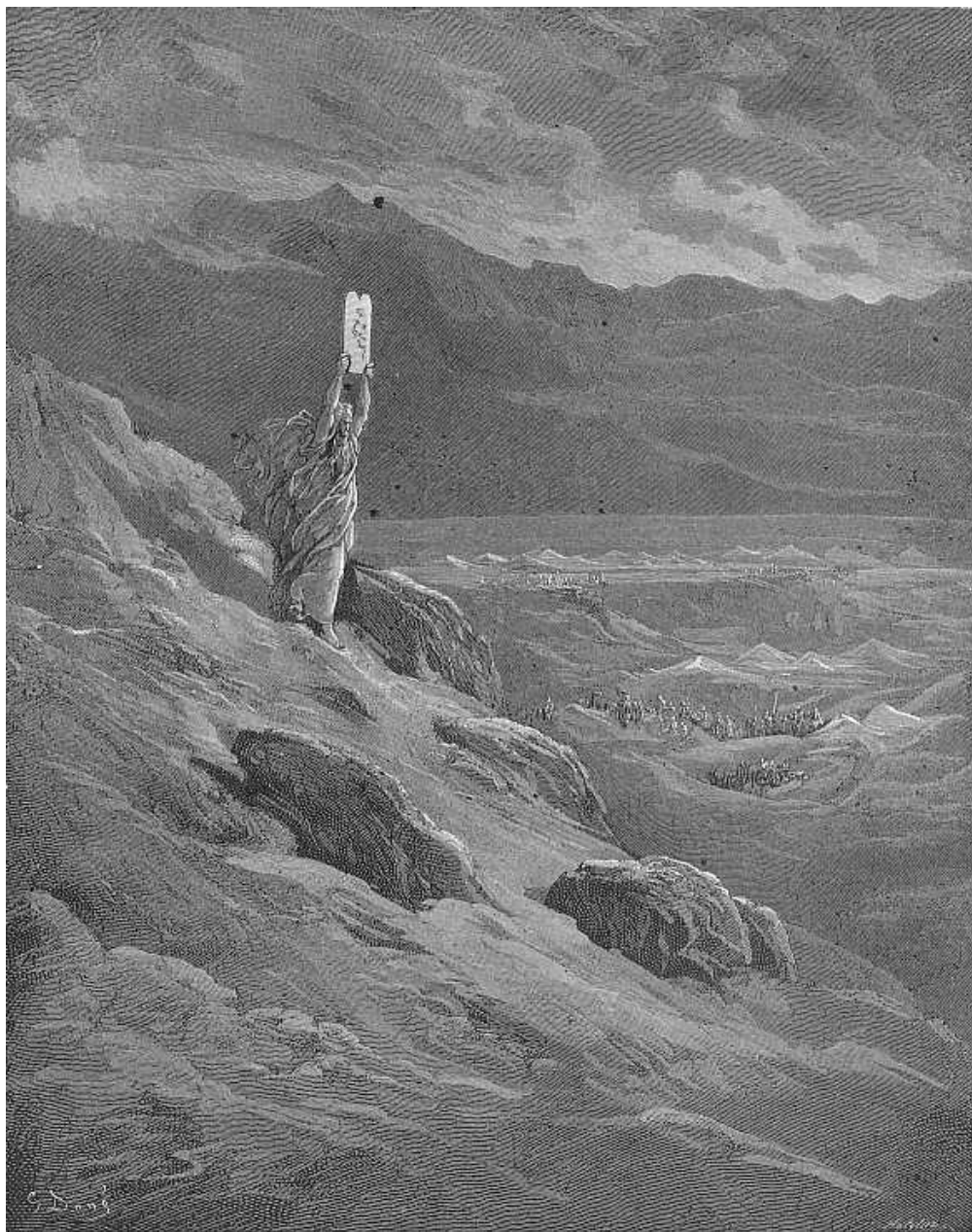
[https://sk.wikipedia.org/wiki/Sinaj_\(vrch_v_Biblii\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Sinaj_(vrch_v_Biblii))

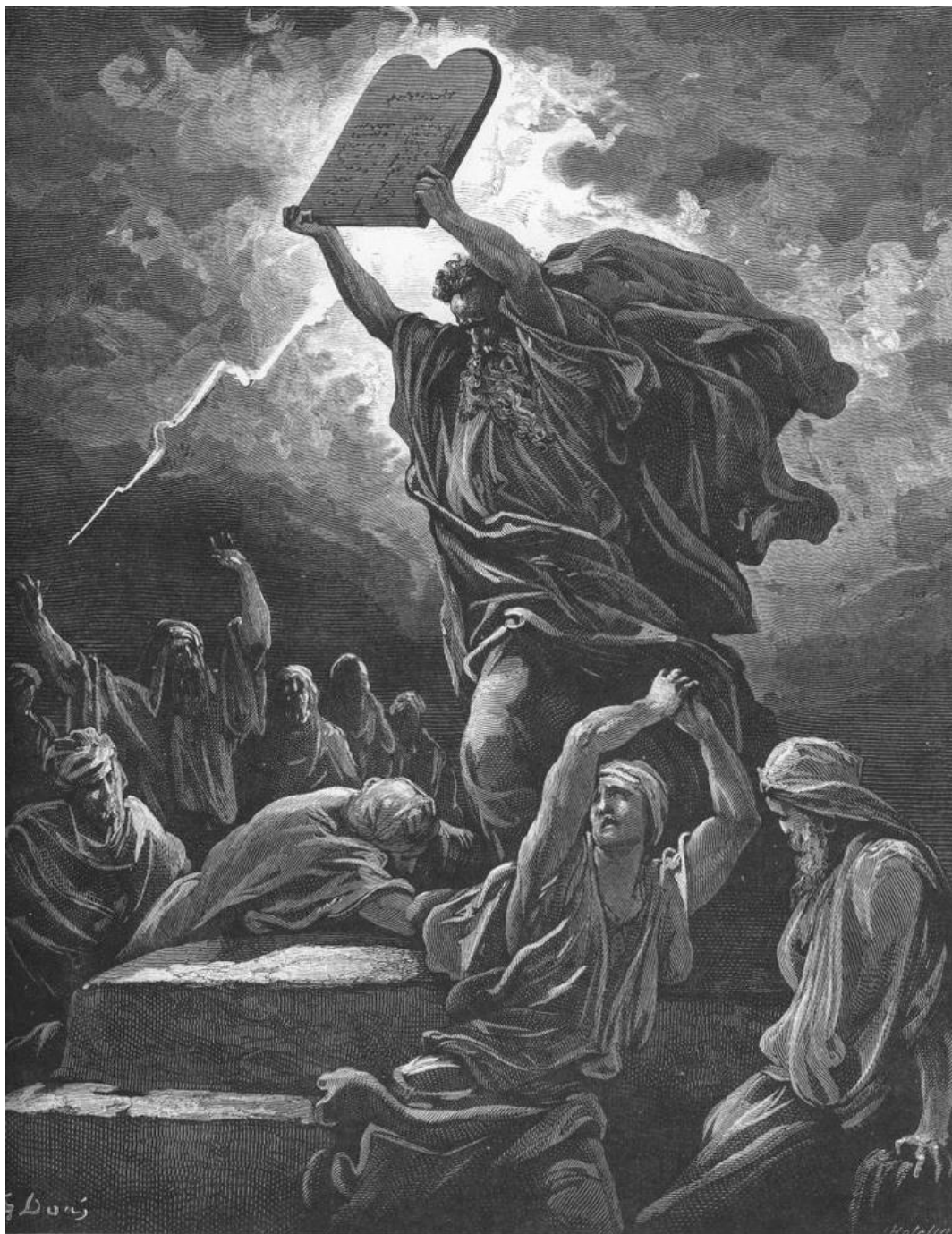
A. de Bruyn: Mojžiš na hore Sinaj (16.-17.st.)

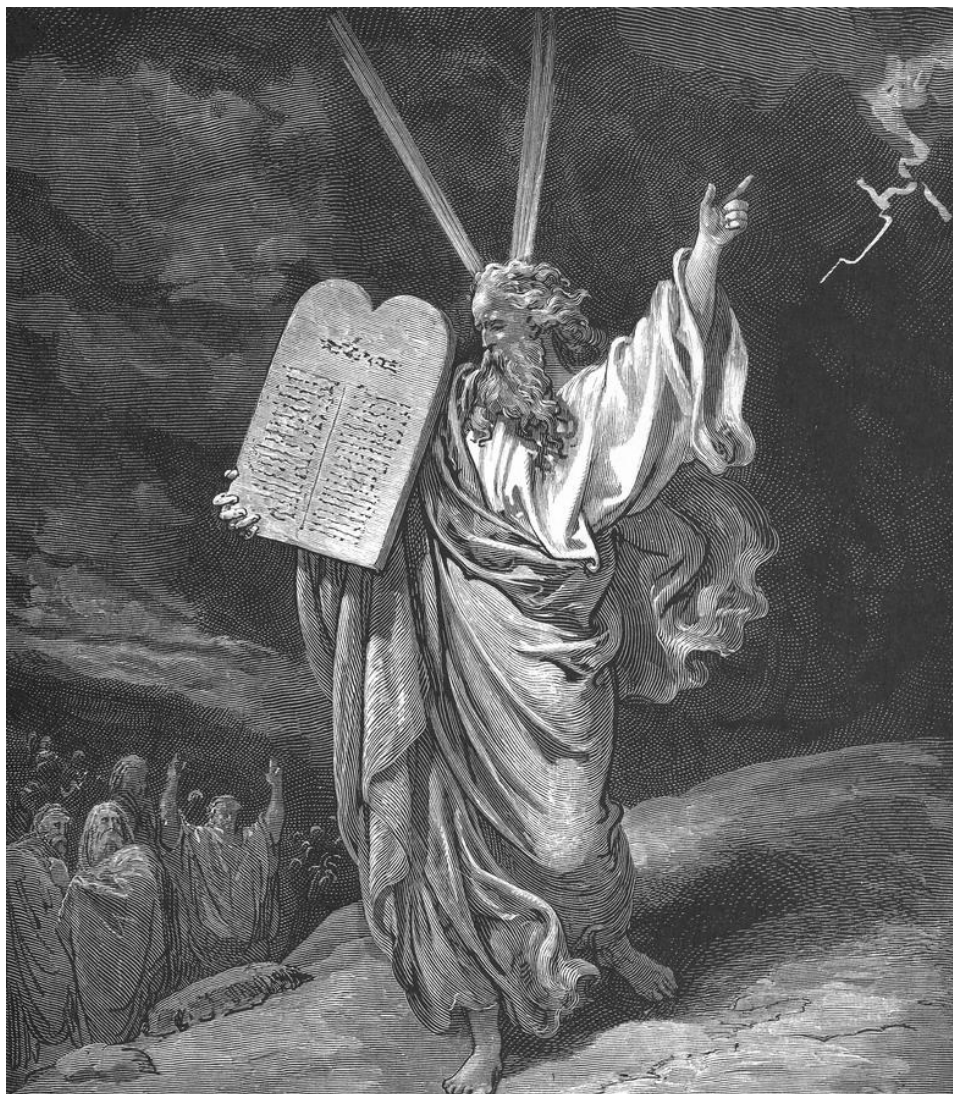
El Greco: Deti Izraela na úpäť hory prijímajú zákon (15.-16.st.)

G. Doré: Mojžiš naliehavo prosí Boha, aby zastavil hrôzy (drevoryt, 1866)

G. Doré: Mojžiš rozbíja dosky Zákona (drevořyt, 1866)

G. Doré: Mojžiš zostupuje z hory Sinaj (drevoryt, 1866)

G. Doré: Boh dáva zákony na hore Sinaj (drevoryt, 1866)

Sindibád - Wensleydalová v súvislosti s heslom *jednorožec*: jednorožec sa objavuje aj v príbehoch o cestách námorníka Sindibáda, kde vystupuje pod menom *karkadann*

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Sindib%C3%A1d>

http://it.wikipedia.org/wiki/Sinbad_il_marinaio

[http://it.wikipedia.org/wiki/File:Sinbad_the_Sailor_\(5th_Voyage\).jpg](http://it.wikipedia.org/wiki/File:Sinbad_the_Sailor_(5th_Voyage).jpg)

http://en.wikipedia.org/wiki/Sinbad_the_Sailor

http://sv.wikipedia.org/wiki/Sinbad_Sj%C3%B6fararen

<http://he.wikipedia.org/wiki/%D7%A1%D7%99%D7%A0%D7%91%D7%93>

Sinding Stephan - (†1922); nórsky sochár; študoval v Paríži a ovplyvnila ho tvorba A. Rodina a P. Dubois; jeho tvorba bola pre nórsku verejnosť príliš moderná; Sinding je považovaný za stúpenca realizmu, ale veľa jeho diel je skôr symbolistických; príkladom symbolizmu je jeho socha Valkýry v Kodani

http://en.wikipedia.org/wiki/Stephan_Sinding

S. Sinding: Klaňanie I. (1910)

S. Sinding: Barbarská matka (1910)

S. Sinding: Valkýra (1910)

Sindri - v starej nórdčine – „iskra“; tiež v Sindrim alebo Eitri; *severskej mytológii* škriatok, šikovný kováč a brat známejšieho Brokka; stavil sa s Lokim, že dokáže vyrobiť dokonalejšie magické výrobky ako škriatok Dvalinn; Sindri vkladal suroviny a vyberal kúzelné predmety z vyhne a jeho brat bez prestania dmýchal; vyrobil napr. pre Odina zlatý prsteň Draupnir a Thorovo kladivo Mjöllni, zdokonalil kanca Gullinbursti, že bol rýchly ako kôň Sleipnir a niesol svojho jazdca skrz lesy, more a hory voľne a ľahko, ako na hladkej ceste; Sindri žil v zlatej sieni, nazývanej väčšinou tiež Sindri, ktorá sa po Ragnaröku stala jedným z miest, kam sa uchýlili „čestní a dobrí ľudia“; pozri *bytosti severskej mytológie, bytosti sevešrskej mytológie, severskí škriatkovia*

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Sindri>

Sinfjötli - tiež Sinfjötli, Fífel; v *severskej mytológii* sa narodil z incestného vzťahu medzi Sigmundom a jeho sestrou Sign; mal nevlastných bratov Sigurda, Helgi Hundingsbane a Hamunda; vo **Beowulf** je synovcom Sigmunda; vo **Völsunga sága** je Sinfjötli vnukom kráľa Völsunga; Sign pohŕda svojím manželom, gótskym Siggeirom, a prosí, aby sa k nemu nemusela vrátiť; Völsung odmieta a pripomína jej záväzok, že rodina sa musí udržiavať; cez varovanie Sign kráľ Völsung a jeho synovia prichádzajú do Siggeirovho kráľovstva Hunaland a sú úkladne napadnutí; Völsung je zabitý a jeho synovia zajatí a postupne zabíjaní, okrem Sigmunda, ktorému sa podarí s pomocou Sign prehnúť; Sign si praje pomstiť sa Siggeirovi za smrť otca a bratov; keď sa jej to nepodari prostredníctvom dvoch synov, ktorých porodila Siggeirovi, zvedie Sigmunda v podobe Volvy a počne s ním syna Sinfjötli, ktorý má schopnosti pomstiť sa za zabitých Völsungs; Sign zomiera v plameňoch s kráľom Siggeirom; po smrti Siggeira je Sigmund vyhlásený za kráľa Hugonov; ožení sa s Borghild a mal s ňou dvoch synov; jeden z nich, menom Helgi; Sinfjötli zabil Borghildinho brata, keď sa súperili o ženu, ktorú oba chceli; víťazstvo v súboji ho urobilo veľmi

slávnym; keď prišiel domov, povedal otcovi Sigmundovi, čo sa stalo; Sigmund to potom oznámil Borghild; tá žiadala, aby Sinfjötli opustil kráľovstvo za zabitie svojho brata; Sigmund bránil Sinfjötliho a ponúkol vyplatiť Borghild veľkorysú odškodnenie; Borghild hnev tým neutišil; Borghild pomstila svojho brata tým, že podala otrávený nápoj Sinfjötlimu; ten ho odmietol vypiť, lebo tušil, že je otrávený; napokon ho na skúšku ochutnal Sigmund, ale tomu neublížil; Borghild ďalej provokovala Sinfjötliho, že nemá odvážne srdce klanu Völsungov, z ktorého pochádzal aj Sigmund; Sigmund napokon prikáže, aby sa napil; Sinfjötli poslušol, napil sa a zomrel; jed účinkoval na Sinfjötliho a nie Sigmunda kvôli tomu, že rod Völsung pochádzal od *Odina* a teda bol súčasťou bohov; Sigmund mal bližšie k bohom ako ako Sinfjötli, ktorý bol navyše následkom incestu; Sigmund zúril, že Borghild zabila jeho syna a vyhnal ju z kráľovstva; Sigmund prináša mŕtvolu syna do fjordov, kde sa stretne *Odinom* prezlečeným za prievozníka; prievozník hovorí, že môže zobrať iba jedného cestujúceho; berie si Sinfjötliho telo a mizne s ním do *Valhaly*; pozri *anglické hrdinské legendy*, *hrdinovia severských mýtov a legend*, *Sigmund*,

<https://en.wikipedia.org/wiki/Sinfj%C3%B6tli>

singe - opica

Singer Sargent John - (1925); americký umelec, považovaný za predného portrétistu svojej generácie, pre svoju evokáciu edwardovskej éry, príznačnej svojím luxusom; jeho práce charakterizuje pozoruhodná maliarka technika, jeho neformálne práce prezrádzajú vplyv impresionizmu; neskorším prácam kritika vyčítala povrchnosť; pozri *Hydra*, *Hercules*

http://en.wikipedia.org/wiki/John_Singer_Sargent

J. S. Sargent: *Herkules*

J. S. Sargent: *Pustovník*

J. S. Sargent: An Out-of-Doors Study (1889)

J. S. Sargent: Španielsky tanec (1879-1882)

singerie - slovo singerie vo francúzštine znamená „komický úškľabok“, komické správanie alebo trik; komické scény s opicami oblečenými ako ľudia v ľudskom životnom prostredí je žáner, ktorý sa začal vo flámskom maliarstve v 16.st. a následne bol ďalej rozvíjaný v 17.st.; flámsky rytec *Pieter van der Borcht II.* predstavil singerie ako samostatnú tému okolo 1575 v sérii výtlačkov, ktoré sú silne zakotvené v umeleckej tradícii *P. Brueghela st.*; tieto odtlačky boli všeobecne šírené a téma sa potom obohatila o ďalších flámskych umelcov, najmä v *Antverpách*, ako *Frans Francken mladší*, *Jan Brueghel st. a mladší*, *Sebastiaen Vrancx* a *Jan van Kessel staršie*, *David Teniers ml.*; ten sa stal hlavným maliarom tohto žánru so svojím bratom *Abrahamom Teniers*; neskôr v 17.st. *Nicolaes van Verendael* začal opäť maľovať tieto „opiečie scény“; ide o žáner, kde opice napodobňujú ľudské správanie, často sú moderne oblečené; námety majú často jemný satirický zámer; komické scény s opicami v ľudskom odeve a ľudskom prostredí je obrazový žáner, ktorý vznikol vo flámskom maliarstve 16.st. a následne sa rozvíjal v 17.st. a ojedinele aj v ďalších

-Pieter van der Borchtove odtlačky boli všeobecne šírené a téma sa potom rozšírila medzi ďalšími flámskymi umelcami, najmä v *Antverpách* zdvihol o ďalších flámskych umelcov, najmä tých, v Antverpách, najmä v diele *F. Franckena II.*, *J. Brueghela staršieho a mladšieho*; *S. Vrancx* a *J. van Kessel st.*, *D. Teniers II.* sa stali hlavnými predstaviteľmi tohto žánru a pokračoval v ňom so svojim mladším bratom *Abr. Teniersom*; obaja bratia boli schopní uspokojiť prevládajúcu chuť na trhu s umením a rozšírili žáner za hranicami *Flámska*; neskôr v 17.st. umelci ako *N. van Verendael*, hlavne známy ako maliar kvetinových zátiší začal tiež maľovať aj „opičie scény“; *singeries* sa stali populárne medzi francúzskymi umelcami na začiatku 18.st.; hoci termín *singerie* je najčastejšie a obyčajne vyhradený pre typ dekoratívnej maľby spojenej s francúzskym *rokokom*, *singeries* sú starou myšlienkou; C. Alfred zistil obľubu *singerie* v neskorej osemnásťstoročnej dynastii Egypta (13.st. pr.Kr.; pozri *egyptské umenie, egyptské dynastie*); *singeries* boli oživené v diele francúzskeho dekoratéra a dizajnéra *J. Beraina st.*, ktorý scénami oblečených opíc vyzdobil steny, a v diele kráľovského *ebenistu* *A. Ch. Boulle*; kompletne opičie orchestre boli vyrobené v *meissenskom porceláne*; vo Francúzsku je najznámejší rokokový dekór *Ch. Hueta*: „Grande *Singerie*“ a „Petite *Singerie*“ v Chateau de Chantilly; v Anglicku francúzsky rokokový maliar *A. de Clermont*

<http://en.wikipedia.org/wiki/Singerie>

N. Boldrini podľa Tiziana: Súsošie Láokoona ako opice (*singerie*, 1520-1560)

P.-F. Basan podľa D. Teniersa: Potešenie bláznov (singerie, okolo 1700)

S. Vrancx: Uniformované opice na stráznici zatkli mačku (singerie, 1647)

D. Teniers ml.: Fajčiace a pijúce opice (singerie, veselá spoločnosť, 17.st.)

D. Teniers ml.: Opíčia škola (singerie, 1660)

D. Teniers ml.: Banket opíc (singerie, 17.st.)

D. Teniers II.: Opica sochár (singeria, 17.st.)

D. Teniers ml.: Opice v krčme (singerie, 17.st.)

D. Teniers ml.: Fajčiace a pijúce opice (singerie, merry company, 17.st.)

A. Teniers: Tabakový výbor opíc (singerie, pol. 17.st.)

A. Teniers: Holičstvo (singerie, 17.st.)

A. Teniers: Opice a veselá spoločnosť (singerie, merry company, 17.st.)

A. Teniers: Opice v kuchyni (singerie, 1645)

L. Desplaces podľa A. Watteaua: Sochár (rytina, singerie, 1886)

Podľa D. Teniersa II.: V obchode u ráhojiča (singerie, 17.st.)

Podľa D. Teniersa II.: Opice hrajú karty (singerie, 17.st.)

Q. Boel II podľa D. Teniersa II : Dve opice hrajú triktrak (singerie, 1650-1668)

Q. Boel II podľa D. Teniersa II.: Dve opice jest' ustrice (singerie, 1650 - 1668)

Q. Boel II podľa D. Teniersa II.: Dve opice hrajú karty (singerie, 1650 - 1668)

Q. Boel II podľa D. Teniersa II.: Dve opice fajčia fajku (singerie, 1635)

Q. Boel II : Mačací koncert (singerie, 17.st.)

Q. Boel II : Opica pripravuje náplast' (singerie, 1635)

Q. Boel II podľa D. Teniersa II: Dve muzicírujúce opice (singerie, 1635)

Q. Boel II podľa D. Teniersa II: Dve opice držia glóbus (singerie, 1635)

Quirin Boel II podľa D. Teniersa II: Chirurgická miestnosť s opicami (singerie, 1620-1668)

G. von Max: Súd opíc nad umením (1889)

G. von Max: Súd opíc nad umením (singerie, 1889)

G. von Max: Súd opíc nad umením (singerie, 1889)

G. von Max: Učenci (singerie, 19.st.)

singulárny štýl - štýl singulárny

Sinis - v gréckej mytológii zbojník, ktorý prepadával ľudí na Korintskej šiji

Zamarovský v súvislosti s heslom *Theseus*: na Istme stretol Theseus zbojníka Sinida, ktorý chytal povesných a priväzoval ich na proti sebe ohnuté vrcholce borovic; keď ich uvoľnil a stromy s vyrovnali, nešťastníka roztrhali; Theseus ho premohol a naložil s ním rovnako ako jeho obeti; na pamiatku tohto svojho víťazstva založil *isthmické hry*;

Sinmara - v severskej mytológii Sinmara vystupuje ako žena alebo *Gýgjar* (ženská podoba *Jötnara*); zvyčajne je považovaná za manželku ohnivého obra *Surtra*, pána *Muspelheimu*; Sinmara je doložená len v básni *Fjölsvinnsmál*, kde je strážcom legendárnej zbrane *Lævateinn*; boli navrhnuté rôzne etymológie jej mena a jej prepojenie s inými postavami; druhý prvok mena, „mara“ môže byť príbuzný s „mare“ - „noc, súmrak“; prvá časť „sin“ - „šľacha, nervy“; spolu vychádza celkový výraz *sin+mara* ako „nervy postihujúce nočné mory“; ďalší návrh vychádza z predpokladu, že prvá časť „sin“ môže odkazovať na výraz *Sindri*, čo v starej nórcine znamená „uhlíky“; iní sa domnievajú, že prvá časť „sin“ nemôže byť vo vzťahu k termínu *Sindri* (uhlíky), lebo by to nedávalo zmysluplný výklad, pokiaľ ide o farbu; v eddickej básni *Fjölsvinnsmál* plní Sinmara

dôležitú úlohu pri svadbe hrdinu *Svipdagra*; zhromažďuje informácie o sídle, kde žije bohyňa *Menglöd*, ktorá je súdená stať sa jeho nevestou, o tom, ako rozptýliť pozornosť psov, čo je možné iba mäsom kohúta *Vidofnira*; a zabiť ho zasa môže iba magická zbraň, meč *Lævateinn*; paradoxom je, že zbraň poskytne iba tomu, kto jej donesie perá z chvosta kohúta; podľa vedcov je *Sinmara* pravdepodobne manželka *jötnara* *Surta*, alebo *Mimira*, strážcu prameňa múdrosti patriaceho k *Asom*, matkou personifikovanej tmy *Nott*, princeznej *Bodvild* a ďalších bohov; podľa *Hjalmara Falka* je bohyňou *Hel* a *Lokiho* dcérou; pozri *ľudia severskej mytológie a legendy*

<https://en.wikipedia.org/wiki/Sinmara>

Sinón - gréc. Σίνων/sinon od slovesa σίνομαι/sinomai – „poškodiť, ublížiť“

-v gréckej mytológii achájsky vojak, ktorý zabezpečil dopravu *trójskeho koňa* (pozri *Danajský dar*) za hradby *Tróje*; pozri *Achájci*

<http://en.wikipedia.org/wiki/Sinon>

Achájsky vojak Sinon dopravuje trojského koňa do Tróje (miniatura rukopisu Vergiliovho eposu *Aeneída*, 5.st.)

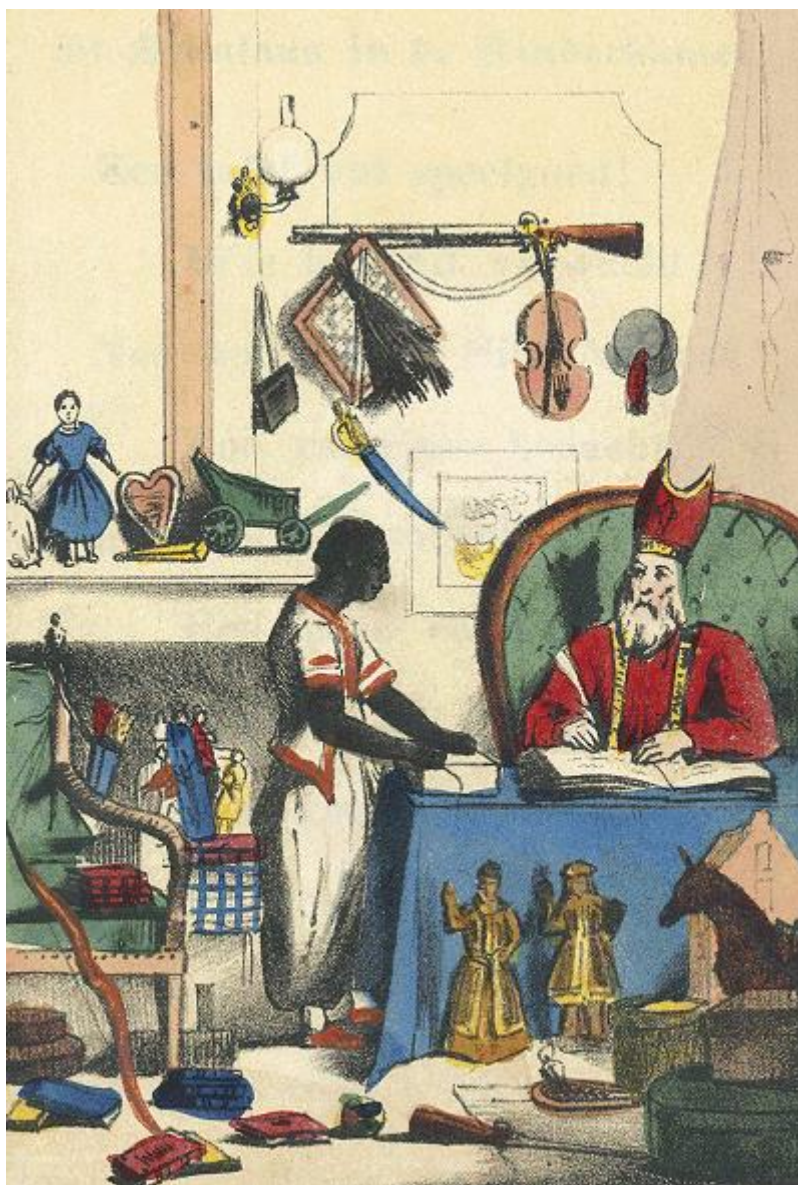
sinope/sinopis - svetločervené *farbivo minerálne*, druh prírodného *okru*; obľúbené v *antickom* staroveku a neskôršie v *renesancii*; dnes vyrábané väčšinou synteticky; pozri *sinopia*

sinopia - názov odvodený od názvu prírodného *okru* - *sinope*; červenohnedá *krieda*, používaná na predbežné označenie obrysov *fresiek*; aj názov tejto predbežnej kresby, ktorá nasleduje po predošlom ľahkom náčrtku *uhlom*; červená *rudka* rozpustená vo vode; pozri *spolvero/poncif*

Sinterklaas - holandská folklórna postava *sv. Mikuláša*; tradícia príchodu Mikuláša na lodi v sprievode s *Zwarte Piet* (*Čiernym Petrom*), ktorý je tmavej pleti, s kučeravým vlasmi, výraznými červenými perami a veľkými náušnicami, sa ujala v 19.st.; literárne pramene dokladajú, že tento názov bol v roku 1895 už rozšírený; pôvodná tradícia hovorí, že Čierny Peter je preto čierny, lebo sa zamazal sadzami, keď k deťom prichádzal komínom s darčekom; vzťah *Sinterklaasa* s klasickou bielou bradou a v červenom habite a jeho sprievodcu, sluhu alebo otroka s maurskými rysmi, v poslednom čase

poburuje kritikov tejto tradície a niektorým prísť ahovalcom tmavej pleti, ktorí v nej vidia rysy rasizmu, ba dokonca nostalgiu za nevoľníctvom; pozri *Čierny Peter*

<https://en.wikipedia.org/wiki/Sinterklaas>

Sinterklaas a jeho sluha Zwarte Piet (ilustrácia z knihy Jana Schenkmana: Sint Nikolaas en zijn Knecht, 1850)

Sinterklaas a jeho sluha Zwarte Piet (ilustrácia z knihy Jana Schenkmana: Sint Nikolaas en zijn Knecht, 1850)

Sion/Síon/Sijón - hebr. Cijjon/Cijon – „pevnosť, miesto pôct“; podľa niektorých lingvistov slovo Sijón pochádza z arab. sána – „chrániť“

- Hora Sion (správne Síon) je totožná s vrchom Chermon v Antilibanonskom pohorí alebo aspoň s jednou jeho časťou (*Deuteronomium* 4,48); hebrejské slovo Sion (kopček) je zrejme iba iným tvarom mena Sirjón (pancier), ktorý sa nachádza v *Deuteronomiu* (3,9) a ktorý kanaánski Amorejčania znali ako Senír a považovali ho za miesto zasvätené *Baalovi*; na vrcholku Sionu/Chermonu vo výške 2814m leží väčšinu roku sneh; jeho roztápajúce sa ľady prinášajú životodarnú vlahu do vyprahnutej krajiny a sú hlavným zdrojom vôd Jordánu; zrejme preto Žalm (133,3) opisuje pôvab bratskej zhody slovami: „Ako dobré a milé, keď bratia žijú pospolu...sťa rosa na Chermonu, čo padá na vrchy sionské.“ Sion ako dnešný Džebel es-Sejk (Šejkova hora) leží 48km od Damasku blízko Cezarey Filipovej, čo viedlo niektorých bádateľov k domnienke, že by mohol byť tou vysokou horou z Matúša (9), na ktorej došlo k udalosti *Premenenia Pána*

-celkom iné miesto predstavuje (jeruzalemský) Sijón, v *Kralickej biblii* a inde (predovšetkým vo výtvarnej terminológii) tiež uvádzaný ako Sion; Sijón (v hebr. Cijjon/Cijon) znamenalo pevnosť, miesto pôct; podľa niektorých lingvistov slovo Sijón pochádza z arabského sána –

chrániť; zrejme pôvodne išlo o náhornú pevnosť a sídlisko Jebusejcov, kde sa tiež asi nachádzal náhrobok sýrskeho boha súmraku Šalima, ochrancu mesta, vytvárajúceho s bohom úsvitu Šarom božskú dvojicu; keď kráľ *Dávid* v 10.st.pr.Kr.dobyl toto *kanaánske* sídlisko (2*Samuelova* 5,6), na oslavu ho premenoval Ir David (Mesto Dávidovo); jeho syn Šalamún v ňom postavil bohu Jahve prvý Chrám a tak vzniklo kráľovské a náboženské centrum Jeruzalem

-nevyhovujúce pôvodné vysvetlenie mena Cijjon sa koncovkou zmenilo na výraz „miesto, odkiaľ prichádzajú príkazy, prikázanie Božie“; Cijjon/Sijón/Sion rýchlo nadobudol štatút svätého miesta; neskoršie sa Sijón stal poetickou narážkou na Chrámovú horu alebo Jeruzalem ako celok; zvlášť *Izaiáš* mal výraz Sijón v obľube a označoval ním mesto Jeruzalem, celé Judské kráľovstvo i duchovné stredisko ľudstva: „Sijón bude vykúpený spravodlivosťou“ (1,27); „Zo Sijónu vyjde zákon“ (2,3); v *Zachariášovi* (8,2-4) o ňom boh Jahve hovorí: „Nesmierne horlím za Sijón a horlím za ň s veľkým hnedom (gréč. thyros tes orges – „rozhorčený hnec“). Toto hovorí Pán: vrátim sa na Sijón a budem bývať uprostred Jeruzalemu a Jeruzalem sa bude volať verným mestom a vrchom Hospodina mocností, svätým vrchom“; Židia verili, že na konci času príde Mesiáš a zhromaždí na Sijóne okolo seba svojich verných, obec spásy (*Joel* 3,5; *Izaiáš* 59,20; *Zjavenie* 14,1; Ezdrášova apokalypsa 13,25; 2Baruchova 40,2); synonymom krajiny Izrael (hebr. Erec Izrael) sa stal výraz Sijón a to predovšetkým v stredovekej hebrejskej poézii, v skladbách nazývaných sionidy (Jehuda Halevi: Oda na Sijón); keď rabín alebo kazateľ, končí svoju kázeň, pobožká záves svätostánku v *synagóge* a cituje Izaiáša (59,20): „Vykupiteľ príde k Sijónu“; aj posledný verš izraelskej hymny (Hatikva) hovorí o zákonnom mieste pre slobodný ľud v „zemi Sijónu a Jeruzalemu“; pozri *Chibbat Zion*

-Sion bola staroveká palestínska pevnosť (pôvodne pevnosť Jebus); okolo 1000 pr.Kr. dobytá *Dávidom*, ktorý ju urobil svojím sídlom; do Sionu preniesol *archu zmluvy* a umiestnil ju v novovybudovanom chráme; mesto bolo neskoršie premenované na *Jeruzalem* a v ňom bol vystavaný kráľom *Šalamúnom* nový chrám; Sion ako *božie mesto* mal svoj náprotivok v hriešnom *Babylone*; pozri *Palestína*; *johaniti*, *tofet*, *apokalyptické* motívy: *Hora Sion*

-staroveké miesto, tiež starozákonné mesto *Jeruzalem* (hebr. šalem, gréc. Salem – „pokojný“); týmto miestom sa pravdepodobne uberal *Abrahám*, keď sa vracal z Damasku do Chebrónu, a na ktorej sa stretol s kráľom *Malchisedekom*; porovnaj *Sidon*

Lurker v súvislosti s heslom *mesto*: za stredoveku sa rozlišovali štyri štádiá Jeruzalemu, ktoré síce boli z hľadiska Božieho jediným mestom, ale z hľadiska dejín spásy sa uvažovalo v štyroch štádiách; prvým Jeruzalemom je starozákonné mesto Sijón s chrámom (pozri *jeruzalemský chrám*); druhým Jeruzalemom bola *cirkev* Nového zákona, ktorá pozostáva zo živých jednotlivých duší a ktorej centrom je *Rím* (*Sväté mesto*); v treťom štádiu je Jeruzalem živým príbytkom Božím v človeku, čiže Božia obec/Civitas Dei) a je aj príbytkom *Panny Márie*; konečne štvrtým Jeruzalemom je *Nebeský Jeruzalem*, mesto *Zjavenia*

sionizmus - pozri *Chibbat Zion*, *Hnutie Bilu*

Sírach - Kniha Sírachovcova, skrátené, ale nepresne Sírachovec; jedna z *deuterokanonických* kníh *Starého zákona*; pôvodný hebrejský text, známy z Káhirských zlomkov, niesol názov Múdrosť Ješuu, syna Eleazára, syna Sírachova; alternatívny latinský názov, Ecclesiasticus, je doložený v 3.st. cirkevnom otcom Cypriánom, označuje, že knihu používali v zhromaždeniach (Ecclesia); zvlášť bola určená pre výučbu *katechumenov*, pričom termín ecclesiasticus bol používaný cirkvami pre označenie kníh, ktoré nepatrili medzi knihy palestínskeho kánonu; pôvodným jazykom knihy bola hebrejčina, čo svedčí o fakte, že autor musel pochádzať z kruhu učencov; Kniha Sírachova vznikla v čase, keď *hebrejčinu* už nahradila *aramejčina*; v tých časoch sa hebrejčina používala už len ako bohoslužobný jazyk; Autorom bol Ješua ben Eleazar ben Sirach („potomok Sírachov“ alebo „syn Sírachov“, odtiaľ názov „Sírachovec“); bol to vzdelaný Žid žijúci v Jeruzaleme a Alexandrii na prelome 3. a 2.st.pr.Kr.; bol to veľmi vážený učiteľ a pisár (hebr. *sofer*) ale aj sudca, ktorý sa dostal do styku s mnohými inými kultúrami, predovšetkým s gréckou, a snažil sa zachovať židovské myslenie, tradíciu a vieru v nových kultúrnych podmienkach, pod čoraz silnejším tlakom *helenistickej kultúry*, čo sa priamo odráža v texte knihy; kniha bola Jošuvým vnukom (ktorý niesol jeho meno) preložená do gréčtiny a publikovaná niekedy po roku 117 pr.Kr. a v tomto preklade sa dochovala; hebrejský text bol po celé stáročia stratený; medzi rokmi 1896 a 1900 boli nájdené 4 hebrejské rukopisy z 10. až 12.st.; v roku 1931 boli nájdené ďalšie rukopisy a v roku 1958 a v roku 1960 ďalšie rukopisy; zlomok rukopisu bol nájdený v roku 1982 aj v *Kumráne* a *Masade*; pozri *apokryf*

<https://cs.wikipedia.org/wiki/S%C3%ADrachovec>

M. Wolgemut, W. Pleydenwurff, H. Schedel: Ješua ben filii Sirach (kolorovaný drevoryt z Norimberskej kroniky, 1493)

Anonymný umelec: Alle Weisheit ist bei Gott dem Herrn (kaligrafia z 1.kapitoly knihy Sírach, 1654)

Sirani Giovanni Andrea - (†1670); taliansky barokový maliar, otec maliarky E. Sirani (†1665); pozri *talianski maliari barokoví*

http://it.wikipedia.org/wiki/Giovanni_Andrea_Sirani

http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=20

G. A. Sirani: Roger a Angelika (17.st.)

L. Loli, G. A. Sirani: Mária s dieťaťom

Sirani Elizabetta - (†1665); talianska baroková maliarka, ktorá vyrábala aj rytiny; dcéra G. A. Siraniho (†1670); pozri *talianski maliari barokoví*; *tuš, chlapec*

- v súvislosti s heslom *ženská škola*: E. Sirani bola súčasťou mimoriadneho umeleckého hnutia, obvyčajne známeho ako *bolonská škola*, ktorá v období *baroka* bola plná najväčších umelcov 17.st. (pozri *talianski maliari barokoví*); z tohto pohľadu bola *Bologna* najhojnejším strediskom talianskych umelkýň, ktoré boli schopné efektívne tvoriť vďaka ochrane a podpore svojich otcov, čo bol prípad E. Sirani, ale aj Lavinie Fontana, dcéry Prospera, alebo *Artemisie Gentileschi*, dcéry Horace, a Marietty Robusti, dcéry *Tintoretta*

http://it.wikipedia.org/wiki/Elisabetta_Sirani

E. Sirani: Judita a mŕtvy Holofernes
E. Sirani: Sv. Anton Paduánsky a Ježiško (1656)

E. Sirani: Kleopatra (17.st.)
E. Sirani: Triumf Amora (17.st.)

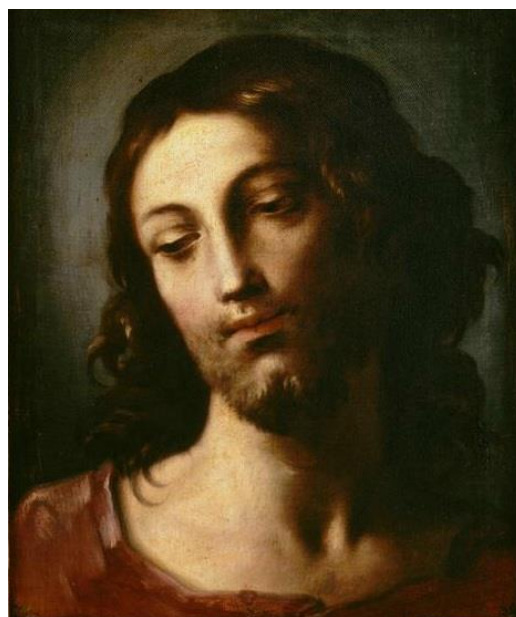
E. Sirani: Timoklea zabíja kapitána Alexandra Veľkého (1659)

E. Sirani: Madona s dieťaťom a Jánom Krstiteľom (17.st.)

E. Sirani: Judita s hlavou Holofernesa (1658)

E. Sirani: Hlava Krista (1665)

E. Sirani: Kirke (17.st.)
E. Sirani: Autoportrét (1658)

E. Sirani: Portrét Beatrice Cenci (1662)
E. Sirani: Sv. Mária s Ježiškom (17.st.)

E. Sirani: Spravodlivosť, Charita a Prudencia (1664)

E. Sirani: Porcia poranená na stehne (1664)

Sinterklaas/Sinter Klaas/Sinter Klaus - *www*: holandský predchodca amerického *Santa Clausa*; hrdina holandských rozprávok, ktorý jazdiac na koni, rozdával deťom darčeky na večer 5.decembra; pozri *vianočné dekorácie*

SME: najväčší sviatok nie je 24. ale 6.december; vtedy prichádza zo Španielska na lodi Sinterklaas, vždy do iného prístavného mesta; chodí sa naňho pozerat' veľa ľudí a ostatní sledujú prenos v televízii; so Sinterklaasom prídu aj čierni škriatkovia, rozhadzujú zázvorníky a ľudia sa na ne vrhajú a veselia sa

<http://en.wikipedia.org/wiki/Sinterklaas>

Sin-tien - *archeologická kultúra* čiernej maľovanej keramiky v severozápadnej Číne z 2.pol.2.tis.pr.Kr. (prechod neolitu a doby bronzovej); pozri *čínske výtvarné umenie*

Sintorix - pozri *Camma a Sintorix*

sintr - *travertín*